

ZAKON
O ZAŠTITI ZDRAVLJA BILJA

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
Predmet

Ovim se zakonom regulira zdravlje bilja, određuju se mjere i obveze radi sprečavanja pojave, unošenja i širenja štetnih organizama na biljke, biljne proizvode i druge regulirane objekte/predmete kao i njihovo iskorjenjivanje, regulira biološka zaštita bilja, određuje prikupljanje i razmjena podataka i sustavi informiranja, reguliraju se javne usluge u oblasti zdravlja bilja, određuju se tijela mjerodavna za provedbu Zakona i propisuju kazne za postupanje oprečno odredbama ovoga zakona.

Članak 2.
Svrha

Svrha donošenja ovoga zakona jeste da se osigura zaštita zdravlja bilja, a osobito:

- a) zaštita bilja i biljnih proizvoda od štetnih organizama,
- b) sprečavanje nastanka i unošenja kao i borba protiv štetnih organizama uvođenjem mjera za zaštitu bilja i biljnih proizvoda,
- c) otkrivanje i određivanje štetnih organizama,
- d) omogućavanje optimalne proizvodnje poljoprivrednog bilja i trgovina njime,
- e) zaštita okoliša kontrolom nad štetočinama, uvođenjem biološke zaštite bilja, aktivnostima praćenja i predviđanja,
- f) vođenje i praćenje razvoja zaštite bilja,
- g) osiguranje obrazovanja i informiranja javnosti o zdravlju bilja.

Članak 3.
Značenje pojedinih izraza

Izrazi upotrijebljeni u ovome zakonu imaju sljedeće značenje:

1. **Zdravlje bilja** znači zaštitu zdravlja bilja, biljnih proizvoda i drugih reguliranih objekata od štetnih organizama upotrebom fitosanitarnih mjera.
2. **Biljke** su:
 - a) žive biljke,
 - b) živi dijelovi biljaka uključujući i sjemenje.

Živim dijelovima biljaka smatra se:

- (a) voće u botaničkom smislu, osim voća sačuvanog dubokim zamrzavanjem,
- (b) povrće, osim povrća sačuvanog dubokim zamrzavanjem,
- (c) gomolji, lukovice, rizomi i drugi podzemni dijelovi za reprodukciju,
- (d) rezano cvijeće,
- (e) grane s lišćem ili iglicama,
- (f) sječeno drveće s lišćem ili iglicama,
- (g) sjemenje znači sjemena u botaničkom smislu, koja su namijenjena za sisanje.

3. **Biljni proizvodi** su proizvodi biljnog podrijetla, neprerađeni ili prerađeni jednostavnim postupkom, ukoliko nisu obuhvaćeni u st. 1. i 2. Biljni proizvod je i drvo ukoliko je u cijelosti ili djelomično sačuvalo svoju prirodnu kružnu površinu, okorano ili neokorano, ili je strugotina, iver, piljevina, otpaci ili ostaci drveta i ako se upotrebljava u transportu za bilo koje vrste predmeta kao što su pregrada, oslonac ili paleta u slučaju da to predstavlja rizik za zdravlje biljke.

4. **Sađenje** znači stavljanje biljaka u svrhu osiguranja njihovog daljnjeg rasta i generativne ili vegetativne reprodukcije.

5. **Biljke za sađenje** su:

- a) biljke koje su već zasađene i koje će ostati zasađene ili će se presaditi,
- b) biljke koje još nisu zasađene, ali su namijenjene za sadnju.

6. **Štetočine** su organizmi koji pripadaju životinjskom ili biljnom carstvu, virusi, mikroplazme (fitoplazme) ili drugi patogeni organizmi štetni za biljke i biljne proizvode.

7. **Regulirani objekti/predmeti** su polja, skladišta, ambalaža, transportna sredstva, kontejneri, tlo, odnosno svaki organizam, predmet i materijal koji može sadržavati ili ubrzati razvoj štetnog organizma i koji zahtijeva primjenu fitosanitarnih mjera.

8. **Pošiljka** znači količinu biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata koji se transportiraju.

9. **Fitosanitarna mjera** je svaki propis ili zvanični ili drugi postupak proveden sukladno ovome članku sa svrhom sprečavanja unošenja ili širenja štetnih organizama.

10. **Fitosanitarni propis** podrazumijeva ovaj zakon i sve propise donesene na temelju njega i međunarodne ugovore iz oblasti zdravlja bilja, a koji su obvezni za Bosnu i Hercegovinu.

11. **Zemlja podrijetla** je zemlja u kojoj su uzrasle biljke iz kojih su napravljeni biljni proizvodi.

12. **Prijenos/prijevoz** je svaki prijevoz biljaka, biljnih proizvoda ili reguliranih objekata na teritoriju Bosne i Hercegovine, osim prijevoza unutar mjesta proizvodnje.

13. **Mjesto proizvodnje** je površina ili skupina polja koja predstavlja pojedinačnu proizvodnu jedinicu sa svim pratećim objektima i mehanizacijom.

14. **Uvoz** je dovođenje pošiljki u carinsko područje Bosne i Hercegovine, bez obzira koja je vrsta uporabe sukladno carinskim propisima dozvoljena za biljke, biljne proizvode i regulirane objekte, osim onih namijenjenih za tranzit.

15. **Pojava štetnih organizama** je svaka pojava štetnih organizama u regionu na kojem štetni organizam još nije bio prisutan ili je prisutan u ograničenom stupnju.

Četvrtak, 7. kolovoza 2003. S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Broj 23 - Stranica 501

16. **Izvoz** je svaki izvoz (dijela) pošiljke sa carinskog područja Bosne i Hercegovine i obuhvata reeksport i privremeni izvoz.

17. **Tranzit** je svaki prijevoz pošiljke kroz carinsko područje Bosne i Hercegovine pod carinskim nadzorom.

18. **Fitosanitarni certifikat** je potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke izdana od mjerodavnoga tijela ovlaštenog za zdravlje bilja, općenito iz zemlje podrijetla, a koja prati pošiljku koja se uvozi, izvozi ili je u tranzitu.

19. **Fitosanitarni certifikat za reeksport** je potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke izdana od mjerodavnoga tijela ovlaštenog za zdravlje bilja zemlje u koju se pošiljka uvozi ili je uskladištena, prepakirana ili podijeljena, a koja prati pošiljku namijenjenu za reeksport.

20. **Putovnica za biljke** je isprava koja potvrđuje da su biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti/predmeti koji se prevoze na teritorij Bosne i Hercegovine sukladni odredbama ovoga zakona koje se odnose na zdravstvenu ispravnost biljaka.

21. **Vlasnik biljaka, biljnih proizvoda i drugih reguliranih objekata** (u daljnjem tekstu: vlasnik) je fizička ili pravna osoba koja ih posjeduje ili koja se bavi uzgojem, obradom, menadžmentom, prodajom ili drugom njihovom uporabom.

22. **Kontrola štetnih organizama** je zvanični postupak prikupljanja i vođenja podataka o prisutnosti štetnih organizama ili njihovoj odsutnosti, na temelju kontrola, praćenja zdravstvenoga stanja, sustavnog nadzora ili drugih postupaka i na temelju drugih raspoloživih izvora.

23. **Inspekcija** je kontrola biljaka, biljnih proizvoda ili drugih reguliranih objekata sa svrhom utvrđivanja prisutnosti štetnih organizama ili usklađenosti s fitosanitarnim propisima.

24. **Fitosanitarni inspektori**, u smislu ovoga zakona, su inspektori fitosanitarnih službi mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikta).
25. **Mjerodavna tijela**, u smislu ovoga zakona, su: Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja i mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta.
26. **Kontrolno praćenje** zdravstvenoga stanja je redovit kontrolni postupak provjere zdravstvenoga stanja biljaka.
27. **Zvanični uzorak** je uzorak koji izdvoji mjerodavni inspektor, odnosno pravna ili fizička osoba koja je javno ovlaštena na temelju ovoga zakona.

II - ZAŠTITA ZDRAVLJA BILJA

1. Organizacija i djelokrug za provedbu mjera zaštite zdravlja bilja

Članak 4.

Organizacija zaštite zdravlja bilja

1. Zaštita zdravlja bilja je pravo i obveza mjerodavnih tijela Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta, fizičkih i pravnih osoba koje pružaju javne usluge iz oblasti zdravlja bilja i vlasnika (u daljnjem tekstu: osobe koje osiguravaju zdravlje bilja).
2. U svrhu osiguranja zdravlja bilja i vršenja drugih poslova iz ovoga zakona i primjene međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma iz oblasti zdravlja bilja, obvezujućih za Bosnu i Hercegovinu, te međuentitetske koordinacije praćenja njihove primjene, osnovat će se Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Uprava) kao samostalna pravna osoba za zaštitu zdravlja bilja na cijelom području Bosne i Hercegovine.
3. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) posebnim aktom osniva Upravu, sukladno ovome zakonu, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 5.

Obveze mjerodavnih tijela Bosne i Hercegovine i osoba koje pružaju javne usluge

1. Mjerodavna tijela Bosne i Hercegovine i osobe koje pružaju javne usluge iz oblasti zdravlja bilja dužna su vršiti kontrolu ili sudjelovati u nadzoru nad biljkama, biljnim proizvodima, parcelama zemljišta, skladištima, preradi i uskladištenju bilja i biljnih proizvoda, sredstvima za prijevoz bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, u svrhu otkrivanja i izvještavanja o pojavi ili širenju štetnih organizama i njihovom suzbijanju.
2. Osobe koje pružaju javne usluge iz oblasti zdravlja bilja moraju bez odgađanja izvijestiti mjerodavnog inspektora koji je dužan izvijestiti mjerodavne organe o svim novim i iznenadnim pojavama štetnih organizama s listi I. A i II. A.

Članak 6.

Obveze vlasnika

1. Vlasnici moraju nadzirati biljke koje rastu, uključujući kultivirana područja (polja, plantaže, rasadnike, vrtove, staklenike), slobodnorastuće biljke, skladišta, preradu i uskladištenje biljaka i biljnih proizvoda, sredstva za transport biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, koja imaju za svoju uporabu ili za uporabu trećih osoba ili ih uzgajaju i upotrebljavaju u svrhu otkrivanja pojave ili širenja štetnih organizama.
2. Vlasnici moraju odmah izvijestiti mjerodavnog inspektora koji je dužan izvijestiti mjerodavne organe o svim novim i iznenadnim pojavama štetnih organizama s listi I. A i II. A.
3. Vlasnici moraju poduzeti mjere koje odredi mjerodavni inspektor u svrhu sprečavanja širenja štetnih organizama ili njihovog suzbijanja.
4. Ukoliko vlasnik ne izvrši mjere iz stavka 3., mjerodavni je inspektor dužan narediti njihovo izvršenje na teret vlasnika.

III - SPREČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA ŠTETNIH ORGANIZAMA I NJIHOVO SUZBIJANJE

1. Štetni organizmi, biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti

Članak 7. Lista štetočina

1. Štetni organizmi klasificiraju se prema riziku koji imaju po zdravlje i egzistenciju pojedinačnih vrsta biljki i prema riziku izazivanja znatne ekonomske štete. U svrhu sprečavanja pojave i širenja štetnih organizama potrebno je vršiti kontrolu štetnih organizama i provoditi mjere iz ovoga zakona.
2. Vrste štetnih organizama koji se smatraju posebno opasnim za biljke i biljne proizvode klasificiraju se kako slijedi:
 - a) Lista I. A i lista II. A odnosi se na cijeli teritorij Bosne i Hercegovine
 - b) Lista I. B i lista II. B odnosi se na određene zaštićene zone.
3. Detaljan sadržaj listi iz ovoga članka utvrđuje Vijeće ministara na prijedlog Uprave.

Članak 8. Lista bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata

- 1) Vrste bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, koji nose štetne organizme iz članka 7. stavak 2. i koji predstavljaju rizik po zdravlje biljki, klasificiraju se u sljedeće liste:
 - a) Lista III. A koja se odnosi na zabranu unošenja,
 - b) Lista III. B koja se odnosi na zabranu unošenja u određene zaštićene zone,
 - c) Lista IV. A koja se odnosi na specijalne fitosanitarne zahtjeve,

d) Lista IV. B koja se odnosi na specijalne fitosanitarne zahtjeve za određene zaštićene zone,

Broj 23 - Stranica 502 S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Četvrtak, 7. kolovoza 2003.

e) Lista V. A koja sadrži:

1. Listu V. A I. koja se odnosi na biljne putovnice,
2. Listu V. A II. koja se odnosi na biljne putovnice za određene zaštićene zone.

f) Lista V. B koja sadrži:

1. Listu V. B I. koja se odnosi na fitosanitarne certifikate,
 2. Listu V. B II. koja se odnosi na fitosanitarne certifikate za određene zaštićene zone.
- 2) Detaljniju sadržinu listi iz ovoga članka određuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 9.

Pojava štetnih organizama

1. Ako se štetni organizmi s listi I. A ili II. A pojave na teritoriju Bosne i Hercegovine ili štetni organizmi s listi I. B ili II. B u posebno zaštićenim zonama ili se na biljkama, biljnim proizvodima ili reguliranim objektima pojave simptomi na temelju kojih se sumnja na infekciju štetnim organizmima s listi I. A, II. A, I. B ili II. B, osobe koje osiguravaju zdravlje bilja moraju odmah o tome izvijestiti mjerodavna tijela na propisani način.
2. Nositelj vlasništva mora zaštititi biljke, biljne proizvode i regulirane objekte i spriječiti kontakt s drugim biljkama, biljnim proizvodima i reguliranim objektima sukladno nalogu mjerodavnoga inspektora.
3. Način izvješćivanja iz stavka 1. utvrđuje Uprava.

Članak 10.

Potvrda štetnih organizama

1. U slučaju sumnje iz stavka 1. članka 9., treba izdvojiti zvanični uzorak i poslati ga u laboratorij na dijagnostičko testiranje. Ovo testiranje treba potvrditi ili odbaciti sumnju na infekciju štetnim organizmima i pokušati utvrditi uzrok infekcije, pri čemu se mora osigurati takav metod rukovanja zvaničnim uzorcima koji neće dovesti do opasnosti širenja štetnih organizama i koji će osigurati identitet uzorka.
2. Dijagnostičko testiranje iz stavka 1. treba uraditi laboratorij kojem je data javna ovlast prema članku 67. stavak 1. za izvršenje zadatka iz članka 70. točke 5. ovoga zakona.

3. Ako se potvrdi infekcija štetnim organizmima s listi I. A ili II. A, ili u zaštićenoj zoni s listi I. B ili II. B, mjerodavni je inspektor dužan narediti uništenje ili sklanjanje na drugi način, tretman ili drugu propisanu mjeru.
4. Mjerodavna su tijela dužna izvijestiti organizacije, servise i nositelje vlasništva nad biljkama o pojavi i rizicima od štetnih organizama i upoznati ih o najvažnijim mjerama kako bi se spriječila infekcija štetnim organizmima.
5. Uprava utvrđuje mjere iz stavka 3.

Članak 11.

Objava podataka o štetnim organizmima

1. Mjerodavna su tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna voditi evidenciju na propisan način o pojavi i nalazima o štetnim organizmima i druge potrebne evidencije o kontroli, u svrhu pružanja informacija na entitetskoj razini.
2. Uprava je dužna voditi evidenciju na propisan način o pojavi i nalazima o štetnim organizmima i druge potrebne evidencije o kontroli, u svrhu pružanja informacija na razini Bosne i Hercegovine i međunarodnoj razini.
3. Uprava je dužna propisati detaljniju sadržinu, oblike i metode vođenja evidencije iz st. 1. i 2. ovoga članka.
4. Podaci o pojavi tek otkrivenih štetnih organizama s listi I. A ili II. A u Bosni i Hercegovini mogu se dati ili objaviti na propisani način, uz prethodno odobrenje Uprave.
5. Uprava donosi propis iz stavka 4.

Članak 12.

Posebno regulirano područje

1. Posebno regulirano područje inficirano je ili ugroženo ili neinficirano područje u kojem je na propisan način osigurano zdravlje biljaka.
2. Kada se utvrdi prisutnost štetnih organizama i dok traje rizik uslijed njihove prisutnosti, mjerodavni je inspektor dužan na propisan način označiti mjesto zaraze u odnosu na vrste štetnih organizama, narediti propisane mjere i izvijestiti nositelje vlasništva o mjestu pojave infekcije.
3. Uprava propisuje granice inficiranih, ugroženih i neinficiranih područja, mjere za otkrivanje, sprečavanje širenja i suzbijanja štetnih organizama, uvjete povlačenja naređenih mjera i način izvješćivanja.

Članak 13.

Zaštićena zona

1. Područja u kojima nije utvrđena prisutnost jednog ili više štetnih organizama unatoč povoljnim uvjetima za to ili područja u kojima postoji opasnost da će specifični štetni

organizmi tijekom povoljnih ekoloških uvjeta zaraziti određene biljke, unatoč činjenici da ti organizmi nisu utvrđeni, mogu se definirati kao zaštićena zona.

2. Smatrat će se da je štetni organizam utvrđen u zaštićenoj zoni ako je poznato da se on tu javlja i da nisu poduzete fitosanitarne mjere za njegovo iskorjenjivanje, ili ako se u razdoblju od najmanje dvije godine pokazalo da su takve mjere neučinkovite.

3. U području u kojem nije utvrđena prisutnost jednog ili više štetnih organizama unatoč povoljnim uvjetima za to i ako je to područje na propisan način priznato kao zaštićena zona, mjerodavna su tijela entiteta dužna na propisani način izvršiti ili osigurati izvršenje redovitih i sustavnih kontrola prisutnosti organizama na temelju kojih je zaštićena zona proglašena. U zaštićenoj zoni, u kojoj postoji opasnost da se specifični štetni organizmi nastane na određenim biljkama pod povoljnim ekološkim uvjetima i ako ti organizmi nisu utvrđeni u Bosni i Hercegovini, sustavna kontrola nije obvezna.

4. Uprava određuje zaštićene zone, detaljnije uvjete vršenja sustavnih kontrola i liste zaštićenih zona.

2. Zabrane i restrikcije

Članak 14.

Zabrana unošenja i širenja štetnih organizama

1. Zabranjeno je unošenje i širenje štetnih organizama s listi I. A i II. A.
2. Zabranjeno je i unošenje i širenje u zaštićenu zonu štetnih organizama s listi I. B i II. B, na temelju kojih je zaštićena zona proglašena.
3. Svaki ulazak na teritorij Bosne i Hercegovine ili u zaštićenu zonu smatrat će se kao unošenje u smislu st. 1. i 2.
4. Ako postoji rizik za zdravlje bilja na teritoriju Bosne i Hercegovine, može se zabraniti unošenje i širenje štetnih organizama koji nisu uključeni u liste st. 1. i 2.

Članak 15.

Zabrana uvoza i provoza bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata

1. Zabranjen je uvoz bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste III. A.
2. Zabranjen je i uvoz u zaštićenu zonu bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste III. B, na temelju kojih je zaštićena zona proglašena.
3. Ako se ne ispune propisani fitosanitarni zahtjevi, zabranjuje se uvoz i kretanje biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste IV. A.
4. Ako se ne ispune propisani fitosanitarni zahtjevi, zabranjuje se uvoz i kretanje u zaštićenu zonu biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste IV. B, na temelju kojih je zaštićena zona proglašena.

5. Ako postoji rizik za zdravlje biljaka na teritoriju Bosne i Hercegovine, može se zabraniti uvoz i kretanje drugih vrsta biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata koji nisu navedeni u listama iz st. 1., 2., 3. i 4.

Članak 16.

Iznimci za pokusni i istraživački rad i razne selekcije

1. Neovisno o odredbama čl. 14. i 15., znanstvene i istraživačke organizacije mogu uvoziti i prenositi štetne organizme s listi I. A, II. A, I. B i II. B i biljke, biljne proizvode i regulirane objekte s listi III. A, III. B, IV. A i IV. B ako:

- a) će se upotrebljavati u pokusne ili istraživačke svrhe za rad na raznim selekcijama,
- b) ako ispunjavaju propisane uvjete vezane za stručne i tehničke sposobnosti, a koje utvrđuje Uprava posebnim propisom,
- c) imaju uvoznú dozvolu.

2. Uvoznú dozvolu iz stavka 1. izdaje Uprava na temelju zahtjeva istraživačke organizacije iz stavka 1.

3. Zahtjev iz stavka 1. treba sadržavati sljedeće:

- a) podatke o podnositelju zahtjeva (tvrtka i sjedište),
- b) podatke o štetnim organizmima ili biljkama, biljnim proizvodima i reguliranim objektima.

4. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su voditi zapisnike o svakom uvozu izvršenom prema stavku 1., o čemu su dužni izvijestiti Upravu najkasnije do desetog dana tekućeg mjeseca.

5. Uprava određuje uvjete koji se odnose na stručne i tehničke kapacitete, detaljniju sadržinu zahtjeva i oblik i sadržinu uvozne dozvole iz ovoga članka.

Članak 17.

Pojedinačni slučajevi

1. Iznimno od odredaba čl. 14. i 15., Uprava može, sukladno propisanim uvjetima i ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama, u pojedinačnim slučajevima iznimno dozvoliti:

- a) uvoz biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata koji se uzgajaju ili upotrebljavaju u neposrednoj blizini državne granice ako su namijenjeni za uporabu u Bosni i Hercegovini u neposrednoj blizini državne granice;

b) uvoz biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u slučaju blage zaraze štetnim organizmima, osim onih predviđenih za sađenje.

2. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su voditi zapisnike o svakom iznimnom uvozu izvršenom sukladno stavku 1., o čemu su dužni izvijestiti upravu najkasnije do desetog dana tekućeg mjeseca.

3. Uprava utvrđuje detaljnije uvjete za izniman uvoz biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata.

Članak 18. Iznimni slučajevi

1. Odredbe iz čl. 14. i 15. ovoga zakona neće se primjenjivati:

a) na pošiljke koje su u tranzitu kroz teritorij Bosne i Hercegovine;

b) za male količine biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, uključujući prehrambene proizvode i stočnu hranu ukoliko će ih vlasnik ili primatelj upotrebljavati za neindustrijske ili nekomercijalne svrhe ili će ih upotrebljavati tijekom transporta.

2. Malom se količinom smatraju: biljke i biljni proizvodi i regulirani objekti namijenjeni isključivo za osobnu uporabu krajnjega korisnika u količinama koje određuje Uprava.

3. Upisnik proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata.

Članak 19. Upisnik

1. Samo fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju propisane uvjete za vršenje registrirane aktivnosti ili aktivnosti izvješćivanja i koje su upisane u upisnik proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata (u daljnjem tekstu: upisnik) iz ovoga zakona mogu se baviti proizvodnjom, preradom, uvozom ili distribucijom biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s listi V. A i V. B.

2. Upis u upisnik obavezan je za:

a) proizvođače, prerađivače i distributere biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste V. A;

b) uvoznike biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste V. B;

c) proizvođače specijalnih biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata koji nisu navedeni u Listi V. A i sabirne i distributivne centre.

3. Jedinostveni upisnik za Bosnu i Hercegovinu uspostavlja i vodi Uprava.

4. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su voditi upisnike na svojim administrativnim područjima djelovanja.

Članak 20.
Upis u upisnik

1. Osobe iz članka 19., koje su obvezne upisati se u upisnike, moraju jamčiti za odgovornu osobu s tehničkim iskustvom u proizvodnji i održanju zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: osoba odgovorna za zdravlje bilja), čija će dužnost biti izvršenje obveza iz članka 22. Uprava je dužna propisati detaljnije kriterije za stručne kvalifikacije.
2. Podnositelji molbi za upis u upisnik moraju predati zahtjev mjerodavnom tijelu entiteta ili Brčko Distrikta na propisanim obrascima.
3. Zahtjev, uz ostalo, sadrži:
 - a) identifikacijske podatke podnositelja zahtjeva, tvrtku, odnosno ime i prezime i sjedište, odnosno adresu, odgovornu osobu, porezni broj,
 - b) osobni matični broj i identifikacijski broj subjekta poslovanja LMBS, broj farme i broj iz upisnika farme, zakonski organizacijski oblik, tip aktivnosti,
 - c) identifikacijske podatke osobe odgovorne za zdravlje bilja, podnositelja zahtjeva, ime i prezime, porezni broj, odnosno tvrtke i sjedišta, odnosno broj i adresu.
4. Obrazac i detaljniju sadržinu zahtjeva iz st. 2. i 3. propisuje Uprava.
5. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su izdati rješenje o upisu u upisnik najkasnije tri mjeseca nakon primitka kompletiranog zahtjeva.
6. Ako fizička, odnosno pravna osoba prestane ispunjavati propisane uvjete iz stavka 1. ili ne ispuni obveze iz članka 22., mjerodavna tijela entiteta ili Brčko Distrikta po službenoj dužnosti donose rješenje o brisanju iz upisnika i o tome izvješćuju Upravu do desetog dana u tekućem mjesecu.

Članak 21.
Sadržina upisnika

1. Upisnici, uz ostalo, sadrže sljedeće podatke:
 - a) jedinstveni upisni broj predmeta ili LMSBS broj iz upisnika farme i broj predmeta,
 - b) naziv tvrtke, odnosno ime i prezime fizičke osobe i sjedište,
 - c) odgovornu osobu pravne osobe,
 - d) zakonski organizacijski oblik,

Broj 23 - Stranica 504 SLUŽBENI GLASNIK BiH Četvrtak, 7. kolovoza 2003.

- e) porezni broj,

- f) osobni matični broj subjekta poslovanja,
 - g) vrstu aktivnosti,
 - h) poljoprivredno zemljište po česticama i tipovima uporabe,
 - i) osobu zaduženu za zdravlje bilja.
2. Upisnik se može voditi putem računala.
 3. Uprava propisuje detaljanu sadržinu i način vođenja Jedinstvenog upisnika i upisnika.

Članak 22.

Obveze upisnika u upisnik

1. Osobe koje su obvezne upisati se u upisnik, uz ostalo, moraju:
 - a) voditi točne podatke o proizvodnji, preradi i trgovini biljem, biljnim proizvodima i reguliranim objektima, koje kupuju za uskladištenje ili sađenje, koje proizvode ili su ih ponudili na prodaju i te podatke čuvati najmanje jednu godinu;
 - b) voditi i istodobno popunjavati plan mjesta na kojem se uzgaja, proizvodi, skladišti, čuva ili upotrebljava bilje, biljni proizvodi i regulirani objekti;
 - c) redovito, na propisan način, vršiti vizualne kontrole bilja;
 - d) dozvoliti pristup mjerodavnom inspektoru da izvrši kontrolu bilja, prostora i dokumentacije i izdvoji zvanične uzorke;
 - e) bez odgađanja izvijestiti mjerodavnog inspektora o svakoj neobičnoj pojavi i pojavi štetnih organizama, simptoma i drugim osobenostima na biljkama i o proizvodnji i pojavi zabranjenih biljnih vrsta;
 - f) izvijestiti mjerodavno tijelo u propisanom roku o svim promjenama podataka unesenih u upisnik;
 - g) svake godine mjerodavnom inspektoru u propisanom roku podnositi izvješće o obujmu i mjestu proizvodnje ili prerade bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata;
 - h) surađivati s mjerodavnim inspektorom u svrhu osiguranja zdravlja biljaka.
2. Uprava propisuje način vršenja kontrole zdravlja bilja, rokove, sadržaj i način priopćavanja podataka iz stavka 1.

Članak 23.

Iznimci

1. Neovisno o članku 19. st. 1. i 2., upis u upisnik nije obavezan za male proizvođače i prerađivače ako je njihova cjelokupna proizvodnja ili prerada biljaka, biljnih proizvoda i

reguliranih objekata namijenjena za njihovu vlastitu uporabu, ukoliko se profesionalno ne bave proizvodnjom i preradom bilja i ukoliko nema opasnosti od širenja štetnih organizama.

2. Uprava utvrđuju kriterije za određivanje malih proizvođača i prerađivača.

4. Uvoz, izvoz i tranzit pošiljki

A) Uvoz

Članak 24. Točke ulaska

1. Pošiljke za koje je kontrola obavezna mogu se uvesti samo na određenim točkama ulaska. Točke ulaska moraju ispunjavati propisane uvjete za vršenje kontrole prema ovome zakonu.

2. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje uvjete u svezi prethodnoga stavka i određuje točke ulaska.

Članak 25. Uvoz

1. Obveznoj kontroli podliježu pošiljke iz Liste V. B I., koje se uvoze u zemlju, njihova ambalaža i, ako je potrebno, prijevozno sredstvo u kojem su transportirane.

2. Kontrolom naročito treba utvrditi:

- a) da li pošiljku prati fitosanitarni certifikat;
- b) da pošiljka nije zaražena štetnim organizmima s listi I. A i II. A;
- c) da pošiljka ne sadrži biljke, biljne proizvode, niti regulirane objekte s Liste III. A;
- d) da pošiljka ispunjava fitosanitarne zahtjeve iz Liste IV.A.

3. Pošiljke iz stavka 1. trebaju pratiti izvorni fitosanitarni certifikati, u načelu, iz zemlje podrijetla, osim kada se posebni fitosanitarni zahtjevi iz listi IV. A ili IV. B za određene vrste pošiljki koje određuje Uprava mogu ispuniti u zemlji koja nije zemlja podrijetla.

4. Pošiljke iz stavka 1., za koje je izdan fitosanitarni certifikat u zemlji podrijetla i koje su isporučene, uskladištene kao prepakirane ili podijeljene u drugoj državi koja nije zemlja podrijetla, mora dodatno, uz izvorni fitosanitarni certifikat ili njegovu ovjerenu kopiju, pratiti fitosanitarni certifikat o reeksportu izdan u toj drugoj državi. Ako su takve pošiljke bile prethodno uspješno uvezene u više različitih zemalja i ako je izdano više od jednog fitosanitarnog certifikata za reeksport, uz originalni fitosanitarni certifikat ili njegovu ovjerenu kopiju, moraju se priložiti i svi prethodni fitosanitarni certifikati za reeksport ili njihove ovjerene kopije.

5. Kontrola se, također, može izvršiti i na drugim pošiljkama ako ovlašteni fitosanitarni inspektor sumnja da postoji opasnost za zdravlje biljaka na teritoriju Bosne i Hercegovine.

6. Uprava propisuje način vršenja kontrole iz stavka 1.

Članak 26.
Uvoz u zaštićenu zonu

Pošiljke iz Liste V. B II., koje su uvezene u zaštićenu zonu, pored uvjeta danih u članku 25., moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) da ne smiju biti zaražene štetnim organizmima s listi I. B ili II. B;
- b) da ne sadrže biljke, biljne proizvode i regulirane objekte s Liste III. B;
- c) da ispunjavaju posebne fitosanitarne zahtjeve iz Liste IV. B.

Članak 27.
Istraživački i razvojni rad

Pošiljke s Liste V. B, koje su namijenjene za probne, istraživačke ili razvojne svrhe i za rad na raznim selekcijama, moraju se kontrolirati i uz njih mora biti priložena uvozna dozvola prema članku 16., kao i fitosanitarni certifikat iz zemlje podrijetla.

Članak 28.
Posebni slučajevi

Ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama, Uprava može, sukladno propisanim uvjetima prema članku 17., dozvoliti uvoz biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste V. B, uzgajanih ili korištenih u neposrednoj blizini državne granice, bez fitosanitarnog certifikata i kontrole ako su namijenjeni za uporabu u neposrednoj blizini državne granice te države.

Četvrtak, 7. kolovoza 2003. S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Broj 23 - Stranica 505

Članak 29.
Iznimci

Male količine bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste V. B, sukladno članku 18., mogu se uvesti bez fitosanitarnog certifikata i kontrole.

Članak 30.
Obveze uvoznika i carinskih službenika

- 1. Uvoznici, prijevoznici ili osobe koje unose pošiljke iz članka 25. stavak 1. u Bosnu i Hercegovinu dužni su fitosanitarnog inspektora izvijestiti o prispijeću takvih pošiljki koje oni uvoze ili prepakiraju tijekom transporta.
- 2. Carinski službenici ne mogu početi carinsku proceduru, osim kod tranzita, dok fitosanitarni inspektor ne izvrši kontrolu pošiljke iz stavka 1. i ne izda dozvolu za uvoz.

3. U slučaju pošiljki koje se uvoze, uvoznik mora poduzeti mjere koje naredi fitosanitarni inspektor.
4. Carinski službenici moraju odbiti ulazak pošiljke da bi mjerodavnom inspektoru predali biljke, biljne proizvode i regulirane objekte koje osoba unosi u Bosnu i Hercegovinu bez fitosanitarnog certifikata ili koje se nalaze na listama III. A ili III. B, osim malih količina iz članka 18., a ovaj je dužan narediti mjere propisane sukladno članku 10. stavak 3.
5. Uprava propisuje detaljnije uvjete i metode uništenja biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata.

Članak 31. Uvozna procedura

1. Kontrola pošiljki iz članka 25. vrši se na prvoj točki ulaska u Bosnu i Hercegovinu na kojoj se vrše druge administrativne formalnosti, uključujući carinjenje.
2. Ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama, u slučajevima i pod uvjetima koje propisuje Uprava, kontrola zdravlja biljaka iz pošiljki može se, također, vršiti na zvanično određenim mjestima koja su pod carinskom kontrolom.

Članak 32. Dozvola ili odbijanje uvoza

1. Ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 25. i 26., fitosanitarni je inspektor dužan nakon izvršene kontrole dati dozvolu za uvoz pošiljke i staviti žig na fitosanitarni certifikat ili fitosanitarni certifikat za reeksport upisujući nadnevak ulaska i staviti pečat fitosanitarne kontrole. Ako nisu ispunjeni uvjeti iz čl. 25. i 26., fitosanitarni inspektor neće dozvoliti uvoz pošiljke i naredit će jednu ili više mjera iz članka 10. stavak 3. U tom slučaju fitosanitarni inspektor stavlja jasnu oznaku na prvoj strani fitosanitarnog certifikata ili fitosanitarnog certifikata za reeksport žigom u vidu crvenog trokuta, čime certifikat postaje nevažeći.
2. Ako fitosanitarni inspektor utvrdi da je dio pošiljke zaražen štetnim organizmima s listi I. A, I. B, II. A ili II. B, može se dozvoliti uvoz ostatka pošiljke ako ne postoji sumnja da može doći do infekcije tog dijela pošiljke i ako nema rizika od širenja štetnih organizama.
3. Uprava propisuje veličinu žiga i podatke koje treba sadržavati.

Članak 33. Druge pošiljke za uvoz

1. U slučaju uvoza pošiljki za koje se, na temelju prateće dokumentacije, može zaključiti da ne sadrže biljke, biljne proizvode i regulirane objekte s Liste V. B, fitosanitarni inspektor može izvršiti kontrolu ako postoji dovoljno opravdana sumnja u svezi identiteta pošiljke ili ako postoji rizik od širenja štetnih organizama.
2. Ako i nakon izvršene kontrole fitosanitarni inspektor i dalje sumnja u identitet pošiljke, osobito u odnosu na rod, vrstu ili podrijetlo, smatrat će se da pošiljka sadrži biljke, biljne proizvode i regulirane objekte s Liste V. B.

Članak 34.
Slobodna zona

Na pošiljke koje se uvoze u slobodnu zonu ili u carinsko skladište u Bosni i Hercegovini primjenjivat će se odredbe ovoga zakona koje se odnose na uvoz pošiljki.

B) Izvoz

Članak 35.
Izvozna procedura

1. Ako zemlja u koju se izvoze biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti, koji su podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, zahtijeva fitosanitarni certifikat, fitosanitarni je inspektor dužan izvršiti kontrolu pošiljke prije izdavanja fitosanitarnog certifikata da bi provjerio da su ispunjeni propisani fitosanitarni zahtjevi zemlje u koju se izvozi.
2. Ako zemlja u koju se izvoze biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti, koji nisu podrijetlom iz Bosne i Hercegovine nego su uskladišteni, prepakirani ili distribuirani u Bosni i Hercegovini, zahtijeva fitosanitarni certifikat, fitosanitarni je inspektor dužan izvršiti kontrolu biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata prije izdavanja fitosanitarnog certifikata za reeksport, da bi provjerio da su ispunjeni propisani fitosanitarni zahtjevi zemlje u koju se izvozi.
3. Izdavanje fitosanitarnog certifikata smatrat će se službenim postupkom ili mjerom koju vrši fitosanitarni inspektor, čime on potvrđuje da su odredbe iz st. 1. i 2. ispunjene.
4. Uprava propisuje oblik i sadržinu fitosanitarnog certifikata i fitosanitarnog certifikata za reeksport.

Članak 36.
Odgovornosti izvoznika

1. Izvoznik je dužan fitosanitarnom inspektoru podnijeti zahtjev za izdavanje fitosanitarnog certifikata u roku koji određuje Uprava.
2. Zahtjev za izdavanje fitosanitarnog certifikata mora obvezno sadržavati:
 - a) identifikacijske podatke podnositelja zahtjeva: tvrtku, odnosno ime i prezime i sjedište, odnosno adresu;
 - b) podatke o pošiljci.
3. Detaljniji sadržaj zahtjeva iz stavka 2. propisuje Uprava.
4. Izvoznici su dužni izvršiti mjere koje fitosanitarni inspektor naredi tijekom kontrole pošiljke namijenjene za izvoz.

C) Tranzit

Članak 37.
Pošiljke u tranzitu

1. Kontrola, sukladno članku 25. stavak 2. ovoga zakona, nije obvezna za pošiljke u tranzitu.
2. Pošiljka iz stavka 1. mora biti upakirana tako da ne postoji rizik od širenja štetnih organizama i ne smije se dijeliti, miješati s drugim pošiljkama ili prepakirati na carinskom području Bosne i Hercegovine.
3. Ako pošiljka nije upakirana sukladno stavku 2. ili se pretovara, obvezna je kontrola sukladno članku 25. stavak 2.
4. Neovisno o odredbama stavka 1., u slučaju utemeljene sumnje da postoji rizik od unošenja ili širenja štetnih organizama, Uprava za određene pošiljke u tranzitu može propisati način tretiranja pošiljke, obveznu kontrolu, način kontrole i odrediti mjere.

Broj 23 - Stranica 506 S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Četvrtak, 7. kolovoza 2003.

IV - PRIJEVOZ BILJA, BILJNIH PROIZVODA I REGULIRANIH OBJEKATA

Članak 38.
Prijevoz

1. Biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti s Liste V. A I. mogu se prenositi ako je uz biljku ili u pakovanju priložena putovnica za biljke ili se nalazi priložena u transportnom sredstvu kao prateća isprava.
2. Pošiljke s Liste V. A, koje se prenose i namijenjene su za probne, istraživačke svrhe ili rad na raznim selekcijama, moraju se podvrgnuti kontroli i moraju imati putovnicu za bilje.

Članak 39.
Prijevoz u zaštićenu zonu

1. Biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti s Liste V. A II. mogu se prenositi u ili unutar zaštićene zone samo ako je uz pošiljku ili u pakiranju priložena putovnica koja važi za zaštićenu zonu, ili se nalazi u prijevoznom sredstvu kao popratni dokument i ako su ispunjeni uvjeti za prijevoz koje detaljnije propisuje Uprava.
2. Odredbe stavka 1. neće se primjenjivati na prijevoz biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata kroz zaštićenu zonu ili iz zaštićene zone u uvjetima koje propisuje Uprava.

Članak 40.
Iznimci

1. Neovisno o članku 38. stavak 1., količine biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata s Liste V. A, koje prenose mali proizvođači ili mali prerađivači koji se ne moraju upisati u upisnik sukladno članku 23., mogu se prenositi bez biljne putovnice.

2. Izuzetno od stavka 1., biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti s Liste V.A, koji su namijenjeni za prodaju krajnjem korisniku na lokalnom tržištu, mogu se prenositi bez biljne putovnice ukoliko se mali proizvođači profesionalno ne bave proizvodnjom i preradom i ukoliko nema opasnosti za širenje štetnih organizama s listi I. i II.
3. Uprava utvrđuje kriterije za širinu lokalnog tržišta.

Članak 41.

Proizvodnja, prerada, uporaba

1. Biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti s Liste V. A I., koje proizvode, prerađuju i upotrebljavaju pravne i fizičke osobe upisane u upisnik i koje su namijenjene za prijevoz, moraju se podvrgnuti kontroli da bi se provjerilo da:
 - a) nisu zaražene štetnim organizmima s listi I. A i II. A,
 - b) zadovoljavaju posebne fitosanitarne zahtjeve iz Liste IV. A.
2. Biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti s Liste V. A II., koji su namijenjeni za prijevoz u zaštićenu zonu, moraju se povrgnuti kontroli za svrhe navedene u stavku 1. da bi se provjerilo kako:
 - a) nisu zaražene štetnim organizmima s listi I. B i II. B,
 - b) zadovoljavaju posebne fitosanitarne zahtjeve iz Liste IV. B.
3. Kontrole kod kojih se utvrde uvjeti iz st. 1. i 2. treba vršiti redovito, najmanje u propisanim vremenskim razmacima, ili bar jednom godišnje i bar vizualno.
4. Detaljnije metode kontrole iz st. 1.,2. i 3. propisuje Uprava.
5. Neovisno o odredbama stavka 3., kontrola se može vršiti nasumice da bi se provjerila zaštita zdravlja biljaka i neovisno o podrijetlu biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, u svako vrijeme i na svakom mjestu gdje se prenose, proizvode, skladište, prodaju ili drugdje upotrebljavaju, kao i u postorijama kupca.
6. Ako se tijekom kontrole utvrdi da postoji rizik od širenja štetnih organizama ili da nisu ispunjeni propisani uvjeti za prijevoz biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, mjerodavni inspektor može narediti mjere prema članku 12. stavak 3.

Članak 42.

Putovnica za bilje

1. Putovnicu za bilje moraju imati biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti s Liste V. A.
2. Putovnicu za bilje izdaju mjerodavni organi koji pružaju javne usluge iz oblasti zaštite bilja ili osobe koje su dužne upisati se u upisnik prema članku 19. stavak 2. (u daljnjem tekstu: ovlaštene osobe) ako su od mjerodavnog tijela entiteta ili Brčko Distrikta dobili dozvolu za to i ako su biljke, biljni proizvodi i regulirani objekti s Liste V. A podvrgnuti kontroli sukladno članku 41.

Članak 43.

Dozvola za izdavanje biljne putovnice

1. Mjerodavna tijela entiteta ili Brčko Distrikta ovlaštenim osobama izdaju dozvolu za izdavanje biljne putovnice ukoliko te osobe ispunjavaju sljedeće uvjete:
 - a) da su upisane u upisnik prema članku 19.,
 - b) da su tehnički stručne za zaštitu bilja ili da jamče tehnički stručnu osobu za zaštitu bilja koja će voditi računa o izvršenju odgovornosti iz članka 49., koja je uposlena kod ovlaštene osobe ili s njom ima ugovorni odnos,
 - c) da imaju formalnu obavijest od mjerodavnog inspektora da ispunjavaju uvjete iz članka 22.
2. Zahtjev za dobijanje dozvole za izdavanje biljne putovnice predaje se mjerodavnim tijelima entiteta ili Brčko Distrikta na propisanom obrascu.
3. U zahtjevu, osim podataka navedenih u članku 20., navode se:
 - a) podaci o vrsti proizvodnje, prerade, prodaje ili uvoza biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata;
 - b) dokaz o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1.
4. Smatrat će se da osoba iz stavka 1. b) ima stručne kvalifikacije ukoliko ima propisanu školsku spremu i certifikat o osnovnom znanju o štetnim organizmima, o njihovoj kontroli i propisima o zaštiti zdravlja bilja stečeno na tečajevima za koje Uprava donosi programe, a koje provode mjerodavna tijela entiteta ili Brčko Distrikta.
5. Ako je osoba odgovorna za zdravlje bilja u ugovornom odnosu s ovlaštenom osobom, ovlaštena osoba mora uz zahtjev priložiti kopiju ugovora koji mora sadržavati precizno definirane odgovornosti osobe odgovorne za zdravlje biljaka.
6. Oblik i detaljniju sadržinu zahtjeva iz st. 2. i 3. i uvjete koji se odnose na školsku spremu i oblik potvrde o osnovnom znanju iz stavka 4. određuje Uprava.
7. Dozvole za izdavanje biljnih putovnica izdaju mjerodavna tijela entiteta ili Brčko Distrikta u administrativnoj proceduri najkasnije tri mjeseca nakon primitka kompletnog zahtjeva i o tome izvješćuju Upravu, najkasnije do desetog dana tekućega mjeseca..
8. Ako pravna, odnosno fizička osoba prestane ispunjavati propisane uvjete za izdavanje biljnih putovnica, dozvola se poništava na prijedlog ovlaštene osobe ili po službenoj dužnosti.

Članak 44.

Evidencija o osobama odgovornim za zdravlje bilja, zaduženim za izdavanje biljnih putovnica

1. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su voditi evidenciju osoba odgovornih za zdravlje bilja, zaduženih za izdavanje biljnih putovnica.

2. Evidenciju treba voditi na jedinstven način i ona treba sadržavati naziv tvrtke, odnosno ime i prezime i sjedište, odnosno adresu osobe odgovorne za zdravlje bilja i osobno ime i adresu ovlaštene osobe koja je dala jamstvo za ovu odgovornu osobu.

Četvrtak, 7. kolovoza 2003. S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Broj 23 - Stranica 507

3. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta su, na zahtjev Uprave, dužna dostaviti podatke iz evidencije.

4. Detaljnije podatke i način vođenja evidencije iz st. 1. i 2. propisuje Uprava.

Članak 45. Vrste biljnih putovnica

1. Postoje sljedeće vrste biljnih putovnica:

- a) putovnica za biljke;
- b) zamjena za putovnicu za bilje (oznaka ZBP);
- c) putovnica za biljke za zaštićene zone (oznaka ZZBP);

2. Uprava propisuje oblik i sadržinu biljne putovnice.

Članak 46. Izdavanje biljnih putovnica za nezaražene biljke, biljne proizvode i regulirane objekte

Ako kontrola utvrdi da su dijelovi biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, koje registrirani proizvođač, odnosno prerađivač proizvodi, odnosno prerađuje ili upotrebljava, ili je na bilo koji način prisutan na njihovim prostorima, zaražen štetnim organizmima s listi I. A, I. B, II. A ili II. B, putovnica za biljke može biti izdana za ostale biljke, biljne proizvode i regulirane objekte ako ne postoji sumnja da su one zaražene niti postoji rizik od širenja štetnih organizama.

Članak 47. Zamjena za biljne putovnice

1. Ako je pošiljka podijeljena ili se sastoji od više različitih pojedinačnih pošiljki koje već imaju biljne putovnice, potrebno je izdati zamjenu za putovnicu za bilje za tu novu pošiljku.

2. Ako se u slučaju iz stavka 1. zdravstveno stanje pošiljke promijeni, zamjena za putovnicu za bilje može se izdati samo nakon izvršene kontrole.

Članak 48. Zamjena za putovnicu za bilje fitosanitarnim certifikatom

1. Nakon kontrole pošiljki koje se uvoze i koje moraju pratiti fitosanitarni certifikat i koje se nalaze na Listi V. A, fitosanitarni inspektor treba izdati biljnu putovnicu za kretanje uvezene pošiljke kroz zemlju.
2. Ako je pošiljka s Liste V. A, koju prati biljna putovnica iz stavka 1., podijeljena ili se sastoji od više različitih pojedinačnih pošiljki, mora se izdati nova putovnica za biljke.
3. Ako se u slučaju iz stavka 2. zdravstveno stanje uvezene pošiljke promijeni, putovnica za biljke može se izdati samo nakon izvršene kontrole.

Članak 49.

Obveze proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera pri izdavanju biljnih putovnica

1. Proizvođači, prerađivači, uvoznici i distributeri biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata iz članka 19. stavak 2., osim obveza iz članka 22., obvezni su također:
 - a) u propisanom vremenskom roku izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta o svim promjenama koje se odnose na uvjete za izdavanje biljnih putovnica,
 - b) voditi računa o izdavanju putovnica za bilje sukladno ovome zakonu,
 - c) u propisanom vremenskom roku izvijestiti mjerodavnog inspektora o namjeravanom kretanju biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u zaštićene zone,
 - d) izdavati biljne putovnice sukladno propisanoj sadržini i oznakama,
 - e) čuvati dokumenta i voditi evidenciju o izdavanju svih vrsta putovnica za bilje,
 - f) osigurati način pričvršćivanja biljne putovnice koji onemogućava fizičko oštećenje i ponovnu uporabu putovnice za biljke.
2. Način i rokove za izvješćivanje i rokove za čuvanje dokumentacije iz stavka 1. određuje Uprava.

Članak 50.

Obveze kupaca biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata

1. Kupci biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, uključeni u marketing proizvedene robe, moraju kao krajnji korisnici čuvati sve vrste putovnica za bilje sukladno propisanim rokovima.
2. Uprava određuje rok čuvanja dokumenata iz stavka 1.
3. Kupci iz stavka 1. dužni su dozvoliti mjerodavnom inspektoru pristup bilju, biljnim proizvodima i reguliranim objektima u svakoj fazi proizvodnje, prerade ili trgovine i dozvoliti kontrolu, uključujući i kontrolu dokumentacije.

Članak 51.
Biološka zaštita bilja

Biološka zaštita bilja je način kontrole štetnih organizama u ratarstvu, u kojoj se upotrebljavaju živi prirodni neprijatelji, antagonisti, odnosno protivnici ili njihovi proizvodi i druga samoreproducirajuća biotička bića.

Članak 52.
Autohtone vrste organizama

1. Autohtona vrsta organizama je vrsta koja je prirodno prisutna u ekosustavu.
2. Unošenje, uzgoj i uporaba autohtonih vrsta organizama za biološku zaštitu bilja na pokrivenim prostorima i na otvorenom dozvoljena je ako su ispunjeni uvjeti koji se odnose na stručne i tehničke kapacitete koje određuje Uprava u suradnji s tijelima odgovornim za očuvanje prirode.

Članak 53.
Uvođenje stranih vrsta organizama

1. Strana vrsta organizama je vrsta koju je nastanio čovjek a koja prije toga nije bila prisutna u određenom ekosustavu.
2. Samo strane vrste organizama, koje se nalaze na listi koju je objavila Uprava, mogu se upotrebljavati za biološku zaštitu bilja na pokrivenim prostorima i na otvorenom.
3. Uprava, na temelju prethodno pribavljene suglasnosti mjerodavnoga tijela entiteta i Brčko Distrikta, dužna je izdati dozvolu za uvoz i uporabu stranih vrsta organizama iz stavka 2., na temelju nalaza koji potvrđuje da ta intervencija ne predstavlja prijetnju prirodnoj ravnoteži biološke raznovrsnosti, sukladno propisima u oblasti očuvanja prirode.
4. Dozvolu za uvoz iz stavka 3. izdaje Uprava uz suglasnost mjerodavnih organa iz oblasti zaštite i očuvanja prirode.
5. Neovisno o odredbama stavka 2., dozvola za uvoz i uporabu stranih vrsta organizama može se izdati u svrhu biološke zaštite bilja, za znanstvene ili istraživačke organizacije, ukoliko se upotrebljavaju za pokusne, istraživačke, odnosno razvojne svrhe. Dozvola se izdaje na način propisan u stavku 4.
6. Za dobijanje suglasnosti iz stavka 3., podnositelj molbe mora, također, ispunjavati propisane uvjete koji se odnose na zemljište/prostore, opremu i osoblje.
7. Zahtjev za izdavanje suglasnosti iz stavka 3. predaje se mjerodavnom tijelu entiteta i Brčko Distrikta. Zahtjev treba naročito sadržavati sljedeće podatke:
 - a) tvrtku, odnosno ime i prezime i direkciju, odnosno sjedište,

- b) odgovornu osobu,
 - c) vrstu aktivnosti,
 - d) tip i način uporabe u odnosu na ciljane štetne organizme,
 - e) program naseljavanja i listu recipijenata,
 - f) procjenu opasnosti za prirodu,
 - g) dokaz da je uporaba organizama dozvoljena u bar tri uporedive europske zemlje,
 - h) dokaz da je organizam namijenjen za biološku kontrolu,
 - i) dokaz o ispunjavanju drugih propisanih uvjeta.
8. Detaljnije uvjete iz stavka 6. i detaljniji sadržaj zahtjeva iz stavka 7. propisuje Uprava.
9. Mjerodavna tijela entiteta, Brčko Distrikta i Uprava dužni su voditi evidenciju o uvozu i uporabi stranih vrsta organizama iz ovoga članka.

VI - PRIKUPLJANJE, UPORABA I RAZMJENA PODATAKA I INFORMACIJA

Članak 54.

Prikupljanje i uporaba podataka

1. Mjerodavna tijela mogu, sukladno ovome članku, prikupljati i upotrebljavati podatke za vođenje i održavanje baze podataka za analizu i praćenje mjera zaštite zdravlja bilja, koje, u okviru propisanih baza podataka, vode službena državna i entitetska tijela, javne institucije i agencije, nositelji dozvola i druga ovlaštena tijela, posebno iz:
- a) upisnika tvrtki i evidencije subjekata;
 - b) evidencije proizvođača i prerađivača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
 - c) upisnika o korištenju zemljišta;
 - d) upisnika prostornih jedinica;
 - e) poreskog upisnika (porezne brojke);
 - f) središnjeg upisnika stanovništva (ime i prezime, osobni matični broj, mjesto boravka);
 - g) zemljišnog upisnika (broj čestice, granice čestice, područje, vlasnik, upravnik, stanar);
 - h) zemljišnog upisnika (vlasništvo i stanarska prava za pojedinačne čestice);
 - i) poslovnog upisnika Bosne i Hercegovine;
 - j) baza statističkih podataka iz oblasti poljoprivrede;

- k) baza carinskih podataka o uvozu i izvozu bilja i biljnih proizvoda;
 - l) baza podataka Hidrometeorološkog zavoda.
2. Mjerodavna tijela mogu, također, upotrebljavati osnovne topografske planove, topografske karte, geodetske karte i digitalne ortofotografske planove.

Članak 55.
Priopćavanje podataka

Mjerodavna tijela mogu priopćavati podatke iz svog upisnika i baza podataka i drugim državnim tijelima, ako je to potrebno radi izvršavanja zakonom određenih poslova, kao i ovlaštenim organizacijama i davateljima javnih usluga, ako se podaci traže za izvršavanje poslova iz oblasti zaštite zdravlja bilja.

Članak 56.
Sustav informiranja

- 1. Osobe koje se bave zaštitom bilja moraju voditi i redovito ažurirati propisanu evidenciju, upisnike i baze podataka koje su povezane sa sustavom informiranja.
- 2. Uprava je dužna osigurati uvođenje i povezivanje sustava informiranja iz stavka 1. sa sustavom informiranja mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta i međunarodnih informacijskih sustava na području zdravlja.

Članak 57.
Međunarodna razmjena podataka i informacija

- 1. Na međunarodnoj razini Uprava je dužna vršiti razmjenu osobito podataka i informacija:
 - a) odgovornim zvaničnim tijelima;
 - b) ovlaštenim javnim službama za pružanje javnih usluga iz oblasti zdravlja bilja;
 - c) listi točaka ulazaka preko kojih se pošiljke biljki mogu uvoziti u Bosnu i Hercegovinu;
 - d) listi štetnih organizama koji su predmetom kontrole;
 - e) prisutnosti ili pojavi štetnih organizama s liste propisane ovim zakonom na dijelu njezinog teritorija na kojem prije toga nisu bili prisutni i o poduzetim mjerama;
 - f) pojavi, izbijanju, odnosno širenju štetnih organizama koji predstavljaju mogući rizik;
 - g) bilo kakvoj pojavi štetnog organizma u zaštićenoj zoni na temelju kojeg je zaštićena zona proglašena;
 - h) nalazima sustavne kontrole u zaštićenoj zoni;
 - i) propisima izdatim na temelju ovoga zakona;

j) slučajevima u kojima su pošiljke biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata zadržane jer nisu ispunjeni fitosanitarni zahtjevi;

k) ostalim podacima i informacijama iz domena zaštite bilja na zahtjev međunarodnih tijela i organizacija.

2. Podatke i informacije treba priopćavati sukladno obvezama Bosne i Hercegovine po međunarodnim konvencijama i sporazumima.

VII - PRISTOJBE I TROŠKOVI

Članak 58. Troškovi

1. Sve troškove testiranja biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, izvršenih na zahtjev fitosanitarnog inspektora radi utvrđivanja zdravstvenog stanja biljaka, u slučajevima u kojima je rezultat analize nepovoljan za nositelja vlasništva, plaća nositelj vlasništva koji je izdvojio uzorke, ukoliko nije drugačije određeno.

2. Sve troškove provedbe mjera iz ovoga zakona, izvršenih u svrhu osiguranja zdravlja biljaka, snosi nositelj vlasništva.

3. Troškove tečajeva tehničke edukacije radi dobivanja dozvole za izdavanje biljne putovnice snosi podnositelj zahtjeva.

4. Za fitosanitarni certifikat plaća se propisana administrativna pristojba, utvrđena posebnim propisom.

5. Za kontrole se plaća posebna pristojba.

6. Uprava propisuje visinu posebne pristojbe, vrste i količinu biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, kao i način plaćanja.

7. Posebna pristojba iz stavka 6. prihod je proračuna entiteta i plaća se na poseban račun ugovoren sukladno propisima koji reguliraju način plaćanja i raspodjele javnih novčanih prihoda.

VIII - NAKNADA ŠTETE

Članak 59. Naknada štete

1. Ako fitosanitarni inspektor naredi uništenje ili uklanjanje biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, sukladno ovome zakonu, vlasnik ima pravo na naknadu štete ako:

a) je odmah izvijestio o pojavi ili sumnji na prisutnost štetnog organizma s listi I. A ili II. A ili u slučaju zaštićene zone s listi I. B ili II. B;

-
- b) ako je izvršio sve propisane i naredene mjere za zaštitu zdravlja bilja.
 2. Sredstva za naknadu štete iz stavka 1. isplaćuju se iz proračuna entiteta i Brčko Distrikta.
 3. Naknada štete iz stavka 1. neće se plaćati ako se štetni organizam pojavi kod uvoza biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u Bosnu i Hercegovinu.
 4. Naknada štete ostvaruje se na temelju zahtjeva vlasnika uništenih ili na drugi način odstranjenih biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata. Uz zahtjev, koji se podnosi mjerodavnom tijelu entiteta ili Brčko Distrikta, treba priložiti odluku mjerodavnog inspektora kojom se naređuju te mjere.
 5. Mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta donosi odluku o dodjeli i visini naknade štete.
 6. Protiv odluke o visini naknade nije dozvoljen priziv niti je moguće pokrenuti upravni spor. Vlasnik može predložiti mjerodavnom sudu da procijeni naknadu u roku od 30 dana nakon uručenja odluke iz stavka 5.
 7. Sud građanskim postupkom donosi odluku sukladno stavku 6.
 8. Detaljnije kriterije o određivanju nadoknade štete utvrđuje Uprava u suglasnosti s mjerodavnim tijelom entiteta i Brčko Distrikta.

IX - JAVNE SLUŽBE U OBLASTI ZDRAVLJA BILJA

Članak 60. Definicija

1. Javna služba u oblasti zdravlja bilja je zakonom definirana aktivnost pružanja usluga. Osobe koje pružaju te usluge imaju posebne obveze koje su od javnoga interesa (u daljnjem tekstu: obveze javnih službi).
2. Aktivnosti javne službe u oblasti zdravlja bilja obuhvataju, prije svega, promatranje i predviđanje pojave štetnih organizama, kao i tehničke poslove iz oblasti zdravlja bilja.
3. Zadaci iz oblasti promatranja i predviđanja pojave štetnih organizama su osobito:
 - a) praćenje i promatranje razvoja štetnih organizama koji su normalno prisutni na biljkama i biljnim proizvodima i određivanje optimalnog vremena za njihovo suzbijanje,
 - b) evidentiranje izbijanja i povećane populacije štetnih organizama (epifitotici),
 - c) predviđanje razvoja i povećane pojave štetnih organizama na temelju relevantnih podataka,
 - d) pružanje meteoroloških, bioloških i drugih podataka u svrhu promatranja i predviđanja pojave štetnih organizama,

- e) vršenje osnovne terenske i laboratorijske dijagnostike štetnih organizama,
 - f) izdavanje upozorenja i sprečavanje širenja štetnih organizama putem savjeta i naputka za uporabu proizvoda za zaštitu bilja i putem izvješćivanja javnosti i relevantnih servisa,
 - g) edukacija vlasnika iz oblasti primjene aktivnosti vezanih za zdravlje bilja.
4. Tehnički zadaci iz oblasti zdravlja bilja su osobito:
- a) vršenje specijalnih laboratorijskih testova bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u svrhu dijagnosticiranja štetnih organizama,
 - b) pružanje stručnog mišljenja vlasnicima u svezi zdravlja bilja,
 - c) stručno usavršavanje osoba odgovornih za zdravlje bilja vezano za izdavanje putovnica za bilje;
 - d) izdavanje biljnih putovnica,
 - e) vršenje istraživačkih i razvojnih aktivnosti,
 - f) vršenje dezinfekcije i deratizacije radi zaštite zdravlja bilja,
 - g) vršenje drugih tehničkih poslova.
5. Detaljnije propise u svezi poslova iz st. 3. i 4. donosi Uprava u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.

Članak 61.

Davatelji javnih usluga iz oblasti zdravlja bilja

1. Aktivnosti javne službe iz oblasti zdravlja bilja vrše javne institucije i druge pravne i fizičke osobe koje zadovoljavaju propisane uvjete u svezi osoblja, prostorne uvjete i uvjete koji se odnose na opremu.
2. Uprava, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, propisuje uvjete iz stavka 1.

Članak 62.

Obveze javne službe

1. Obveze javne službe u oblasti zdravlja bilja su:
 - a) redovite i kontinuirane aktivnosti i vršenje usluga;
 - b) omogućavanje usluga fizičkim i pravnim osobama koji se bave poljoprivrednim aktivnostima ili zaštitom bilja;
 - c) pružanje usluga po unaprijed određenim cijenama.

2. Ako davatelj javnih usluga ne pruži javnu uslugu osobi kojoj je obvezan pružiti uslugu ili ne izvrši uslugu po propisanoj cijeni i drugim propisanim uvjetima, korisnik usluge može tražiti od mjerodavnoga tijela entiteta ili Brčko Distrikta da odluči o pravima korisnika putem odluke kroz upravni postupak i naredi davatelju usluge da se ponaša po propisima.

Članak 63.

Financiranje usluga javnih službi

1. Javne usluge iz oblasti zdravlja bilja financiraju se iz:

- a) dijela ili cijele uplate za cijenu pružene usluge,
- b) proračuna entiteta i Brčko Distrikta,
- c) drugih izvora.

2. Davatelji javnih usluga moraju odrediti sredstva iz proračuna entiteta i Brčko Distrikta za financiranje programa javnih usluga samo za osiguranje tih javnih usluga.

Članak 64.

Cijene usluga javnih službi

1. Korisnici usluga javnih službi u oblasti zdravlja bilja plaćaju cijenu pojedinačnih usluga djelomično ili u cijelosti.

2. Cijene usluga javnih službi iz oblasti zdravlja bilja i dio koji plaća korisnik određuje Uprava u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.

Članak 65.

Nadzor rada javnih službi

Nadzor primjene javnih usluga u oblasti zdravlja bilja vrši Uprava u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.

Članak 66.

Dozvole

1. Uprava, na prijedlog mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta, davateljima usluga izdaje dozvole za pružanje javnih usluga iz oblasti zdravlja bilja na temelju poziva na javne natječaje koji se objavljuju u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

2. Javni pozivi na natječaje trebaju, prije svega, sadržavati:

- a) predmet dozvole,
- b) početak i trajanje dozvole,
- c) uvjete koje mora ispunjavati nositelj dozvole,
- d) obvezne elemente ponuda,

e) mjere koje se odnose na izbor,

Broj 23 - Stranica 510 S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Četvrtak, 7. kolovoza 2003.

f) rok za donošenje odluke o izboru,

g) druge eventualne stručne i tehničke uvjete,

h) kontakt osobu za davanje obavijesti o sadržini javnoga poziva na ponude,

i) nadnevak, mjesto i vrijeme otvaranja ponuda,

j) način obavijesti kandidata o izboru nositelja dozvole.

3. Proceduru otvaranja i procjene ponuda određuju posebne komisije koje imenuje Uprava u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta. Otvaranju ponuda mogu biti nazočni predstavnici ponuđača.

4. Odluka iz stavka 2.f) objavljuje se u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

5. Javni poziv na ponude iz stavka 1. nije potreban za javne zavode iz oblasti poljoprivrede, kojima Uprava, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, izdaje dozvole na temelju zahtjeva putem odluke kroz upravni postupak.

6. Odnosi između Uprave i nositelja dozvole reguliraju se detaljnije ugovorom.

7. Protiv odluke iz ovoga članka nije dozvoljen priziv, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 67.

Ugovori

1. Ugovor iz članka 66. stavak 6. zaključuje se u pisanom obliku i sadrži:

a) naziv davatelja usluga i stručne osobe koje će obavljati aktivnosti,

b) aktivnost iz oblasti zdravlja bilja koju će obavljati davatelj usluga,

c) regiju u kojoj davatelj usluga mora pružati javne usluge iz oblasti zdravlja bilja,

d) način i uvjete za vršenje aktivnosti određene ugovorom,

e) prava, obveze i odgovornosti davatelja usluga,

f) radno vrijeme i radne dane, odnosno način osiguranja aktivnosti,

g) početak i trajanje dozvole,

h) izvor financiranja,

- i) nadzor nad vršenjem aktivnosti,
- j) prestanak važnosti dozvole,
- k) vremensko ograničenje za otkazivanje ugovora.

X - JAVNA OVLAŠT

Članak 68. Javna ovlast

1. Uprava, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, dodjeljuje javnu ovlast pravnim i fizičkim osobama koje ispunjavaju uvjete u odnosu na stručne, prostorne i tehničke sposobnosti za poslove iz članka 76. st. 3., 4., 5., 6., 7., 8., 10. i 14.
2. Uvjete koji se odnose na stručne kvalifikacije iz stavka 1. propisuje Uprava.
3. Ispunjavanje uvjeta u svezi stručnih kvalifikacija verificiraju komisije koje imenuje Uprava u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.
4. Uprava, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, dodjeljuje javnu ovlast za obnašanje poslova iz stavka 1. na temelju javnoga poziva na ponude.
5. Javni poziv na ponude iz stavka 1. nije potreban za javne zavode iz oblasti poljoprivrede, kojima Uprava izdaje dozvole na temelju zahtjeva.
6. Uprava odlučuje o izboru davatelja usluga. U odluci treba navesti osoblje koje će vršiti delegirane aktivnosti.
7. Ne dozvoljava se priziv na odluku iz stavka 6., ali je moguć upravni spor.
8. Nositelji javnih ovlasti odgovorni su mjerodavnim tijelima za obnašanje poslova za koje je dana javna ovlast.
9. Ako nositelj javne ovlasti prestane ispunjavati uvjete ili ako radi oprečno propisima, Uprava donosi odluku o ukidanju javne ovlasti.

XI - UDRUGE IZ OBLASTI ZDRAVLJA BILJA KOJE RADE U JAVNOM INTERESU

Članak 69. Javni interes

1. Udruge iz oblasti zdravlja bilja su profesionalne i amaterske udruge iz oblasti zdravlja bilja koje obavljaju aktivnosti od javnoga interesa.
2. Udruga radi u javnom interesu:
 - a) ako radi aktivno u oblasti zdravlja bilja;
 - b) ako se bavi aktivnostima koje su od javnoga interesa definirane u osnivačkim aktima;

- c) ako organizira edukacije/obuke o zdravlju bilja za članove i one koji nisu članovi;
 - d) ako je jasno pokazano da se fondovi društva predominantno upotrebljavaju u svrhu javnoga interesa u razdoblju od dvije godine;
 - e) ako je vršila ove aktivnosti najmanje dvije godine.
3. Uprava može propisati detaljnije uvjete iz stavka 2.

Članak 70.
Status udruge

1. Mjerodavno tijelo može udruzi koja ispunjava uvjete iz članka 69. odlukom dodijeliti status udruge od javnoga interesa, za razdoblje od najviše pet godina, uz mogućnost produženja na isto razdoblje.
2. Udruga se može financirati za vršenje aktivnosti koje su u javnom interesu iz proračuna entiteta i Brčko Distrikta.
3. Udruzi koja više ne ispunjava uvjete iz prethodnoga članka mjerodavno tijelo odlukom poništava status udruge od javnoga interesa.

Članak 71.
Objava

Odluka o dodjeli i ukidanju statusa udruge od javnoga interesa objavljuje se u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

XII - STRUČNI SAVJET ZA ZDRAVLJE BILJA

Članak 72.
Stručni savjet za zdravlje bilja

1. Uprava osniva Vijeće za zdravlje bilja (u daljnjem tekstu: Vijeće) kao stručno savjetodavno tijelo iz oblasti zdravlja bilja, koje će biti sastavljeno od stručnjaka iz oblasti zdravlja bilja, poljoprivrede, šumarstva, znanosti i obrazovanja. Zadaci Vijeća su osobito:
 - a) davanje savjeta o uvođenju mjera za sprečavanje unošenja, širenja i za suzbijanje štetnih organizama,
 - b) predlaganje naučnih i edukativnih aktivnosti iz oblasti zdravlja bilja,
 - c) praćenje sustavnih i razvojnih pitanja iz oblasti zdravlja bilja i predlaganje prioriternih poslova,
 - d) predlaganje procjene prioriternih rizika od štetočina,
 - e) predlaganje planova razvoja iz oblasti zdravlja bilja,
 - f) suradnja u stvaranju osnova za pripremu zakonskih propisa.

2. Uprava, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, donosi propis o sastavu i načinu rada Vijeća.

Četvrtak, 7. kolovoza 2003. S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Broj 23 - Stranica 511

XIII - DJELOKRUG ODGOVORNIH TIJELA

1. Vijeće ministara

Članak 73.

Mjere

Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može narediti sljedeće mjere:

- a) narediti zabranu proizvodnje pojedinih vrsta, sorti ili klonova bilja u određenim područjima,
- b) ograničiti ili zabraniti trgovinu pojedinih vrsta bilja,
- c) narediti mandatnu suradnju nositelja vlasništva u suzbijanju štetnih organizama i uporabu njihove opreme u tu svrhu,
- d) narediti sve druge mjere potrebne za primjenu ovoga zakona.

2. Uprava

Članak 74.

Status

1. Uprava je središnje odgovorno tijelo za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini za suradnju i razmjenu informacija s međunarodnim zvaničnim tijelima i izvješćivanje međunarodnih tijela.
2. Uprava vrši upravne poslove i s njima povezane tehničke poslove, sukladno ovome zakonu.
3. U upravnim stvarima, o kojima odlučuje Uprava, Vijeće ministara je drugostupanjski organ.

Članak 75.

Mjere koje provodi Uprava

1. Radi sprečavanja unošenja i širenja štetnih organizama u Bosnu i Hercegovinu i njihovog suzbijanja, ako u zemlji postoji rizik, Uprava može odlukom:
 - a) odrediti granice posebno reguliranih područja,
 - b) ograničiti ili zabraniti prijenos pojedinih vrsta bilja na teritorij Bosne i Hercegovine,

c) ograničiti ili zabraniti uvoz i tranzit određenih vrsta bilja kroz teritorij Bosne i Hercegovine.

2. Uprava je dužna donijeti odluku iz stavka 1.a) do izdavanja propisa iz članka 12. stavak 3.

Članak 76. Ovlasti i zadaci Uprave

Uprava obavlja sljedeće poslove i ima sljedeće ovlasti prema ovom zakonu:

1. kreiranje politike iz oblasti zdravlja bilja,
2. pripremanje zakonskih propisa i vršenje drugih upravnih poslova iz oblasti zdravlja bilja i brige za njihovu provedbu,
3. redovito praćenje štetnih organizama u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta,
4. analiza i procjena zdravstvenoga stanja bilja u svrhu utvrđivanja pojave i širenja štetnih organizama u zemlji i inozemstvu,
5. koordinacija s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta pri vršenju laboratorijskih ispitivanja bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u svrhu dijagnosticiranja štetnih organizama s listi I. A, II. A, I. B i II. B,
6. koordinacija s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta pri vršenju procjene rizika u slučaju opasnosti od pojave ili nailaska novih štetnih organizama, izdavanje tehničkih uputa i mjera,
7. koordinacija s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta u određivanju zaraženih regija, ugroženih regija, posebice reguliranih regija i zaštićenih zona,
8. uspostava i vođenje upisnika, evidencija i listi, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta,
9. praćenje programa koji su u svezi mjera sprečavanja unošenja i širenja štetnih organizama i briga o implementaciji programa,
10. predlaganje i praćenje mjera za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje štetnih organizama,
11. osiguranje provedbe fitosanitarnih mjera,
12. koordinacija s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta u vršenju poslova od strane javnih službi sukladno ovome zakonu,
13. izvješćivanje o pojavi, izbijanju i širenju štetnih organizama u zemlji i inozemstvu,

14. izrada izvješća, analiza, informacija i drugih materijala za službena tijela i međunarodne organizacije koje je Bosna i Hercegovina dužna izvješćivati sukladno propisima i na temelju međunarodnih ugovora,
15. izvješćivanje zemalja-izvoznica o zadržanim pošiljkama zbog neispunjavanja fitosanitarnih zahtjeva,
16. suradnja u izradi međunarodnih sporazuma koje sklapa Bosna i Hercegovina u oblasti zdravlja bilja i briga za njihovu implementaciju,
17. koordinacija s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta pri izvješćivanju javnosti i onih koji su zainteresirani o problemima iz oblasti zaštite bilja i izdavanje publikacija,
18. briga oko vršenja jedinstvenih procedura rada sukladno propisima i međunarodnim zahtjevima,
19. uvođenje i održavanje sustava informiranja iz oblasti zdravlja bilja,
20. osiguranje stručne obuke za osoblje Uprave,
21. suradnja s drugim službenim tijelima i organizacijama u zemlji i inozemstvu iz oblasti zaštite zdravlja bilja,
22. predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim tijelima i organizacijama u oblasti zdravlja bilja,
23. obavljanje drugih poslova u svezi zdravlja bilja.

3. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta

Članak 77.

Ovlasti mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta

U provedbi ovoga zakona mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta imaju sljedeće ovlasti:

1. suradnja u kreiranju i provedbi politike iz oblasti zdravlja bilja,
2. suradnja u pripremi zakonskih propisa i vršenje drugih upravnih poslova iz oblasti zdravlja bilja i briga za njihovu provedbu,
3. redovito praćenje štetnih organizama,
4. analiza i procjena zdravstvenoga stanja bilja u svrhu utvrđivanja pojave i širenja štetnih organizama u zemlji, unutar administrativnoga prostora djelovanja,
5. vršenje laboratorijskih ispitivanja biljaka, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u svrhu dijagnosticiranja štetnih organizama s listi I. A, II. A, I. B i II. B, u suradnji s Upravom,
6. vršenje procjene rizika u slučaju opasnosti od pojave ili nailaska novih štetnih organizama, izdavanje tehničkih naputaka i mjera,

7. proizvodnja tehničke osnove za određivanje zaraženih regija, ugroženih regija, posebice reguliranih regija i zaštićenih zona,
8. uspostava i vođenje upisnika, evidencija i listi, unutar administrativnoga prostora djelovanja,
9. provedba mjera za sprečavanje unošenja i širenja štetnih organizama, suzbijanje i iskorjenjivanje štetnih organizama,
10. osiguranje fitosanitarnih mjera,

Broj 23 - Stranica 512 S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Četvrtak, 7. kolovoza 2003.

11. stručni nadzor nad vršenjem poslova od strane javnih službi sukladno ovome zakonu, unutar administrativnoga prostora djelovanja,
12. izvješćivanje Uprave o pojavi, izbijanju i širenju štetnih organizama u zemlji unutar administrativnoga prostora djelovanja,
13. izrada izvješća, analiza, informacija i drugih materijala iz oblasti zaštite zdravlja bilja za potrebe Uprave,
14. izvješćivanje Uprave o zadržanim uvoznim pošiljkama zbog neispunjavanja fitosanitarnih zahtjeva,
15. suradnja u predlaganju međunarodnih sporazuma koje sklapa Bosna i Hercegovina u oblasti zdravlja bilja,
16. izvješćivanje javnosti i onih koji su zainteresirani o problemima iz oblasti zaštite bilja i izdavanje publikacija, unutar administrativnoga prostora djelovanja,
17. provedba jedinstvenih procedura rada sukladno propisima i međunarodnim zahtjevima,
18. uvođenje i održavanje sustava informiranja iz oblasti zdravlja bilja, unutar administrativnoga prostora djelovanja,
19. osiguranje stručne obuke za osoblje mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta,
20. obnašanje drugih poslova u svezi zdravlja bilja.

4. Inspeksijski nadzor

Članak 78.

Vršenje inspeksijskoga nadzora

1. Inspeksijski nadzor primjene ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona vrše fitosanitarni inspektori mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta.

2. Mjere iz ovoga zakona naređuju fitosanitarni inspektori rješenjem. Priziv na rješenje ne odgađa izvršenje rješenja.
3. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta službena su tijela drugostupanjske razine u upravnim stvarima o kojima odlučuju mjerodavni inspektori.

Članak 79.

Fitosanitarne službe u mjerodavnim organima entiteta i Brčko Distrikta

1. Fitosanitarne službe u mjerodavnim organima entiteta i Brčko Distrikta trebaju osigurati jedinstvenu primjenu procedura rada i mjera iz oblasti zdravlja bilja u okviru priručnika za inspektore, vršiti inspekcijsko praćenje zdravstvenoga stanja biljaka, osigurati stručnu obuku za inspektore, surađivati u izradi propisa u njihovom polju rada i vršiti druge poslove određene zakonom ili drugim propisima.
2. Fitosanitarne službe u mjerodavnim organima entiteta i Brčko Distrikta surađuju u svom radu s Upravom, s drugim kontrolnim službama, institutima i drugim organizacijama i stručnjacima za poljoprivredu u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

Članak 80.

Zadaci i ovlasti inspektora

Fitosanitarni inspektori, na temelju ovoga zakona, mogu:

1. imati pristup biljkama, biljnim proizvodima i reguliranim objektima u svako vrijeme i na svakom mjestu gdje se oni prevoze, proizvode, prerađuju, skladište, prodaju ili na drugi način upotrebljavaju, kao i pristup u prostore kupaca i tijekom uvoza, izvoza i tranzita,
2. vršiti kontrolu bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u svako vrijeme i na svakom mjestu gdje se oni prevoze, proizvode, prerađuju, skladište, prodaju ili na drugi način upotrebljavaju, kao i u prostore kupaca i tijekom uvoza, izvoza i tranzita,
3. vršiti kontrolu dokumentacije pravnih i fizičkih osoba koja je u svezi zdravlja bilja,
4. za laboratorijske analize uzimati uzorke bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata bez naknade za njihovu vrijednost,
5. provjeravati da li su proizvođači, prerađivači, uvoznici i distributeri propisanih vrsta biljaka i vrsta biljnih proizvoda upisani u službeni upisnik,
6. provjeravati da li oni ispunjavaju uvjete za izdavanje putovnica za bilje,
7. provjeravati da li oni koji su, prema ovome zakonu, dužni upisati se u upisnik ispunjavaju svoje obveze,
8. provjeravati da li davatelji javnih usluga, pravne i fizičke osobe kojima je dana ovlast na temelju ovoga zakona ispunjavaju propisane uvjete,
9. vršiti nadzor nad poslovima koje vrše davatelji javnih usluga,

10. izdavati putovnice za bilje i vršiti nadzor nad izdavanjem putovnica za bilje,
11. izdavati fitosanitarne certifikate za izvoz i fitosanitarne certifikate za reeksport,
12. vršiti kontrolu upisnika i evidencija koji su mu potrebni za vršenje nadzora,
13. vršiti kontrolu uvoza, uzgoja i uporabe organizama za biološku zaštitu bilja,
14. nadzirati provedbu mjera iz ovoga zakona,
15. vršiti druge poslove u svezi zdravlja bilja.

Članak 81.

Mjere koje uvodi inspektor

U vršenju kontrolnog nadzora, prema ovome zakonu, fitosanitarni inspektor može:

1. zabraniti uvoz štetnih organizama s listi propisanih ovim zakonom i drugih određenih štetnih organizama,
2. zabraniti uvoz i prijevoz bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata koji ne ispunjavaju uvjete iz ovoga zakona,
3. zabraniti uzgoj određenih vrsta bilja na mjestu proizvodnje na određeno vremensko razdoblje,
4. narediti odgovarajući tretman pošiljke u tijeku uvoza, izvoza, prijevoza bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata ako utvrdi da su zaraženi određenim štetnim organizmima,
5. narediti uklanjanje samo zaraženog dijela pošiljke ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama,
6. narediti da se pošiljka ne preda uvozniku, prijevozniku ili osobi koja uvozi ili prevozi bilje, biljne proizvode i regulirane objekte dok se ne izvrši kontrola, odnosno dok se ne saznaju rezultati ispitivanja ili zvaničnoga testiranja,
7. u slučaju robe zaražene štetnim organizmima, dozvoliti prijevoz bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata (osim sjemenja i sadnica/sadnog materijala) u područja u kojima ne postoji rizik od širenja štetnih organizama, odnosno u mjesto industrijske prerade, pod njegovom kontrolom,
8. narediti uništenje pošiljke tijekom uvoza ili prijevoza bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata ako postoji opasnost od širenja štetnih organizama ili ako se ne ispunjavaju uvjeti iz ovoga zakona,
9. privremeno zabraniti aktivnosti proizvođača, odnosno prerađivača u cijelosti ili samo djelomično i izdavanje biljne putovnice dok se ne utvrdi da je otklonjena opasnost od širenja štetnih organizama,
10. zabraniti izdavanje putovnica za bilje ako nisu ispunjeni uvjeti za njihovo izdavanje,

11. predložiti mjerodavnim tijelima brisanje iz upisnika ako utvrdi da oni koji su obvezni prema upisniku ne ispunjavaju propisane uvjete,

Četvrtak, 7. kolovoza 2003. S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Broj 23 - Stranica 513

12. predložiti mjerodavnim tijelima da se, u slučaju ponovljenih kršenja propisa, poništi dozvola za izdavanje putovnica za bilje,

13. do primitka odluke mjerodavnih tijela, davatelju javnih usluga zabraniti vršenje javnih usluga ako nisu ispunjeni propisani uvjeti i predložiti poništenje dozvole, odnosno ovlasti,

14. zabraniti uvoz, uzgoj ili uporabu organizama za biološku zaštitu bilja ako nisu ispunjeni uvjeti iz ovoga zakona,

15. narediti ispravku nepravilnosti i nedostataka glede ovoga zakona i na temelju njega izdane propise, u roku koji on odredi,

16. narediti potrebne mjere i aktivnosti za sprečavanje unošenja, pojave, širenja, kao i za suzbijanje štetnih organizama, za što je ovlašten zakonom i drugim propisima,

17. odrediti novčane (mandatne) kazne na licu mjesta za slučajeve određene ovim zakonom, predložiti pokretanje procedure radi kršenja propisa ili prijaviti kazneni prekršaj,

18. narediti druge mjere sukladno ovome zakonu, odnosno na temelju njega izdanih propisa.

Članak 82. Uvjeti imenovanja

Uprava, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, propisuje istovjetne uvjete imenovanja osoba koje mogu biti imenovane za fitosanitarnog inspektora.

Članak 83. Akreditacija fitosanitarnog inspektora

1. Fitosanitarni inspektori imaju akreditaciju kojom se identificiraju prigodom vršenja kontrole.

2. Oblik i sadržinu akreditacije propisuje Uprava u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.

XIV - KAZNENE ODREDBE

Članak 84. Prekršaji

1. Novčanom kaznom u iznosu od 4.000 KM do 80.000 KM kaznit će se pravna osoba, ako:

- a) ne zaštititi i ne spriječiti kontakt s drugim biljkama, biljnim proizvodima i reguliranim objektima (članak 9. stavak 2.),
- b) priopći ili objavi podatke oprečno odredbama iz članka 11. stavak 3.,
- c) priopći ili objavi podatke o pojavi novootkrivenih štetnih organizama u Bosni i Hercegovini bez odobrenja Uprave (članak 11. stavak 4.),
- d) unese ili raširi štetni organizam oprečno članku 14.,
- e) unese ili preveze bilje, biljne proizvode i regulirane objekte oprečno članku 15.,
- f) ponaša se oprečno članku 16. stavak 1.,
- g) ponaša se oprečno članku 19. st. 1. i 2.,
- h) ponaša se oprečno članku 22. stavak 1.,
- i) ne uvozi pošiljke bilja preko određenih točaka ulaska (članak 24. stavak 1.),
- j) uvozi pošiljke s Liste V. B bez fitosanitarnog certifikata (članak 25. st. 3. i 4.),
- k) uvozi pošiljke s Liste V. B koje nisu podvrgnute kontroli (članak 25. stavak 1.),
- l) ne izvijesti fitosanitarnog inspektora o prispijeću pošiljke bilja (članak 30. stavak 1.),
- m) ne osigura kontrolu bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata (članak 41. st. 1. i 2.),
- n) izda putovnicu za biljke oprečno članku 46.,
- o) ponaša se oprečno članku 47.,
- p) ponaša se oprečno članku 48.,
- q) ponaša se oprečno članku 49.,
- r) unese, uzgoji ili koristi autohtone organizme oprečno članku 52. stavak 2.,
- s) unese ili koristi strane organizme oprečno članku 53. st. 2. i 3.,
- t) ponaša se oprečno članku 55. stavak 3.,
- u) kao vršitelj javnog servisa ne izvrši obveze iz članka 62. stavak 1.,
- v) ne koristi novčana sredstva sukladno članku 63. stavak 2.,
- w) vrši se trgovina sjemenjem i sadnicama oprečno članku 89. stavak 4. i članku 90. stavak 3.,
- x) ponaša se oprečno članku 91. stavak 3.

2. Odgovornoj osobi pravne osobe izriče se novčana kazna od 1.500 KM do 40.000 KM za prekršaj iz stavka 1.
3. Fizičkoj osobi izriče se novčana kazna od 450 KM do 4.350 KM za prekršaj iz stavka 1.
4. Postupak za utvrđivanje prekršaja iz ovoga članka provode mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta.

Članak 85.
Mandatne kazne

1. Pravna osoba kažnjava se novčanom kaznom od 2.500 KM, koja će biti određena na licu mjesta ako:
 - a) se ponaša oprečno članku 5. stavak 2. ili članku 6. st. 1., 2. i 4.;
 - b) ako ne primijeni mjere koje naredi fitosanitarni inspektor (članak 30. stavak 3., članak 36. stavak 4.);
 - c) ako se ponaša oprečno članku 37.;
 - d) ako prevozi bilje, biljne proizvode i regulirane objekte oprečno članku 38. ili članku 39. stavak 1.;
 - e) ako koristi putovnice za biljke bez dozvole mjerodavnoga tijela (članak 42. stavak 2.);
 - f) ako se ponaša oprečno članku 50. st. 1. i 3.;
 - g) ako kao osoba koja se brine o zdravlju bilja ne vodi i istodobno ne ažurira propisanu evidenciju, upisnike i baze podataka sukladno članku 56. stavak 1.
2. Odgovornoj osobi pravne osobe izriče se novčana kazna od 850 KM, koja se propisuje na licu mjesta, za prekršaj prema stavku 1.
3. Fizičkoj osobi izriče se novčana kazna od 1.700 KM, koja se propisuje na licu mjesta, za prekršaj prema stavku 1.

XV - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 86.
Rok za donošenje zakonskih propisa

1. Mjerodavna su tijela dužna u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propise predviđene ovim zakonom, osim propisa iz članka 4., koji je potrebno donijeti najkasnije trideset dana nakon stupanja na snagu ovoga zakona, članka 35., koji je potrebno donijeti najkasnije tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga zakona, i čl. 20., 21., 22. i 23., koje je potrebno donijeti najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

2. Mjerodavna tijela, osim propisa predviđenih pojedinim člancima ovoga zakona, mogu donijeti i druge propise koji su potrebni za primjenu ovoga zakona.

Članak 87.

Certifikat o zdravstvenom stanju bilja pri izvozu

Do donošenja propisa iz članka 35. stavak 4., koji se odnosi na oblik i sadržinu fitosanitarnog certifikata pri izvozu i reeksportu, fitosanitarni inspektor mjerodavnog tijela entiteta i Brčko Distrikta dužan je izdati postojeći fitosanitarni certifikat pri izvozu ili reeksportu, ovjeren od mjerodavnoga tijela entiteta.

Broj 23 - Stranica 514 S L U Ź B E N I G L A S N I K B i H Četvrtak, 7. kolovoza 2003.

Članak 88.

Upis u upisnik

Osobe koje su obvezne upisati se u upisnik sukladno članku 19. stavak 2. dužne su se upisati u upisnik najkasnije dvanaest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 89.

Potvrda zdravstvenoga stanja pošiljki i uređaja

1. Do početka primjene odredaba iz članka 93., koje se odnose na biljne putovnice, usjeve za proizvodnju sjemenja (u daljnjem tekstu: usjevi) i uređaje za proizvodnju sjemenja višegodišnjih biljaka, jednogodišnjih biljaka i ukrasnih biljaka (u daljnjem tekstu: uređaji) moraju se obvezno podvrgnuti kontroli sukladno propisima. Potrebno je na propisani način izdati certifikat o zdravstvenom stanju usjeva i uređaja.

2. Do početka primjene odredaba ovoga zakona koje se odnose na biljne putovnice obveznu kontrolu i izdavanje certifikata o zdravstvenom stanju usjeva, odnosno uređaja vršit će ovlaštena organizacija sukladno propisima.

3. Ako obvezna kontrola usjeva, odnosno uređaja iz stavka 2. utvrdi prisutnost štetnih organizama s Liste I. A, odnosno II. A, mjerodavni je inspektor dužan narediti mjere suzbijanja ili uništenja.

4. Ako se obvezna kontrola bilja, odnosno uređaja ne izvrši i ne izda certifikat o zdravstvenom stanju sjemenja, odnosno uređaja, sjemenje, odnosno sadnice koje potječu od tih usjeva, odnosno uređaja ne mogu se pustiti u prodaju.

5. Ako se odredbe ovoga članka ne primijene, mjerodavni će inspektor zabraniti prodaju.

Članak 90.

Certifikat o zdravstvenom stanju bilja na unutarnjem tržištu

1. Do početka primjene odredaba ovoga zakona koje se odnose na putovnicu za bilje, fitosanitarni je inspektor dužan izdati certifikat o zdravstvenom stanju bilja na unutarnjem

tržištu za propisanu pošiljku sjemenja, odnosno sadnica koje se uvoze na teritorij Bosne i Hercegovine.

2. Certifikat iz prethodnoga stavka izdaje se ako je kontrola sjemenja, odnosno sadnica izvršena prije otklanjanja iz uređaja u kojem su proizvedene, prerađene ili upakirane i koji nije zaražen štetnim organizmima iznad propisanog postotka.
3. Zabranjena je prodaja sjemenja, odnosno sadnica za koje nije izdat certifikat iz prethodnoga stavka.
4. Ako odredbe iz ovoga članka nisu izvršene, fitosanitarni je inspektor dužan zabraniti prodaju.

Članak 91.

Praćenje zdravstvenoga stanja uvezenih sadnica višegodišnjih biljaka

1. Stupanjem na snagu ovoga zakona mora se obvezno kod krajnjeg korisnika pratiti zdravstveno stanje propisanih uvezenih sadnica višegodišnjih biljaka koje mogu nositi štetne organizme s listi I. A i II. A, čija se prisutnost ne može utvrditi kontrolom tijekom uvoza.
2. Uvoznik sadnica iz stavka 1. mora prigodom uvoza mjerodavnom inspektoru dostaviti deklaraciju s potrebnim podacima o krajnjem korisniku.
3. Tijekom praćenja stanja zdravlja kod krajnjeg korisnika sadnice se iz stavka 1. ne mogu premještati bez dozvole mjerodavnoga tijela.
4. Mjerodavni je inspektor dužan tijekom rasta pratiti stanje zdravlja uvezenog sadnog materijala iz stavka 1. na propisani način.

Članak 92.

Propisi entiteta

Propisi entiteta kojima je regulirana zaštita zdravlja bilja, a koji su u opreci s odredbama ovoga zakona, prestaju važiti danom stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 93.

Primjena zakona

Primjena odredaba iz čl. 38., 39., 40., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 58., 59. i članka 80. stavak 10., te članka 81. st. 9., 10., 11. i 12. ovoga zakona, koje se odnose na biljne putovnice, počinje petnaest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 94.

Stupanje zakona na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

PSBiH broj 75/03
27. lipnja 2003. godine
Sarajevo